

Svar på skriftligt spörsmål SSS 170/2022 rd

Svar på skriftligt spörsmål om Migrationsverkets behandling av ärenden som berör ukrainare som flyr kriget

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 170/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Jari Kinnunen / saml m.fl.:

Vilka åtgärder tänker Ni vidta för att ukrainarna som flyr kriget ska få all service enligt principen om ett enda serviceställe,

ämna inrikesministeriet vidta åtgärder för att göra det möjligt att få en finländsk personbeteckning vid det första myndighetsmötet,

ämna inrikesministeriet ge sin underlydande förvaltning anvisningar så att ett dokument som påvisar arbetstillstånd kan skrivas ut redan vid det första myndighetsmötet och har inrikesministeriet för avsikt att ge anvisningar om det nämnda körrättsärendet som exempel?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Ukrainarna kan resa visumfritt inom Schengenområdet i 90 dygn om de har ett biometriskt pass. De kommer främst till myndigheternas kännedom när de söker asyl eller tillfälligt skydd. Största delen av ukrainarna som anländer till Finland har ansökt om tillfälligt skydd, varvid det första myndighetsmötet i allmänhet är med polisen, eftersom ansökan om tillfälligt skydd registreras av polisen eller Gränsbevakningsväsendet. Ansökningarna behandlas av Migrationsverket.

Gällande lagstiftning gör det inte möjligt att bevilja personbeteckning i samband med registreringen av en ansökan om internationellt eller tillfälligt skydd. Bestämmelser om tilldelande av personbeteckning finns i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. En förutsättning för att bli tilldelad en personbeteckning är att personens uppgifter har införts i befolkningsdatasystemet. I lagen föreskrivs om förutsättningarna för registrering av utländska medborgare och om de myndigheter som är behöriga att göra registreringen. Dessa myndigheter kan förutom Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata vara Skatteförvaltningen, Folkpensionsanstalten och Migrationsverket. Till exempel Migrationsverket kan införa uppgifter om en utländsk medborgare i befolkningsdatasystemet efter att ha beviljat denne uppehållstillstånd eller efter att ha fattat något annat

positivt beslut om uppehållsrätt som gäller en utländsk medborgare. Vid finansministeriet pågår ett projekt för att revidera finländska personbeteckningar och identitetshanteringen garanterad av staten (VM183:00/2020). I projektet föreslås ändringar i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, vilket bland annat gör det möjligt att tilldela utländska medborgare en personbeteckning i ett tidigare skede än nu. Avsikten är att propositionen ska överlämnas till riksdagen nästa höst.

Enligt utlänningslagen har en person som fått uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd rätt att arbeta. Om tidpunkten för när denna rätt börjar stadgas dock inte särskilt. Europeiska kommissionen har preciserat tolkningen av direktivet om tillfälligt skydd så att en persons rätt att arbeta börjar när han eller hon har lämnat in sin ansökan om tillfälligt skydd och fått ett intyg över registreringen av ansökan.

Inrikesministeriet har utgående från diskussionen om ärendet och kommissionens precisering fastställt att rätten att arbeta för en person som omfattas av tillfälligt skydd börjar genast när ansökan om tillfälligt skydd har lämnats in i Finland. Den sökande behöver alltså inte vänta på att uppehållstillstånd beviljas eller på uppehållstillståndskortet för att kunna arbeta. Ett intyg över registrering av ansökan räcker. Målet i all verksamhet är att de som flytt från Ukraina så snabbt som möjligt ska kunna bli en del av vardagen, arbetslivet och servicen i vårt samhälle.

Polisstyrelsen har gett polisen närmare anvisningar om ukrainska körkort. Polisen har inom trafikövervakningen möjlighet att tillåta ukrainare som kommit till Finland att fortsätta köra även om de inte har med sig det körkort som krävs, men kan på ett tillförlitligt sätt bevisa att han eller hon har körkort och körrätt, och det inte finns anledning att betvivla att redogörelsen är äkta. Fordonets förare kan påföras en avgift för trafikförseelse på 40 euro, om han eller hon uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot den föreskrivna skyldigheten att medföra körkort vid körning. Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket och Polisstyrelsen har tillsammans gått igenom frågor som gäller ukrainska körkort. I enskilda fall kan Transport- och kommunikationsverket på basis av utredningarna bevilja ett tillfälligt körkort som polisen kan kontrollera i trafikövervakningen.

Helsingfors 22.4.2022

Inrikesminister Krista Mikkonen